

द्विषो अंक्ष्मि उरिता तिरि 6,2,11. — 2) Sünde AK. 1,1,4, 1. H. 1381.

— Vgl. 1. अंक्ष्ति, अंक्ष्, अंक्ष्, अय, अङ्गम् und lat. angus in angustus.

अंक्ष्मस्यति (अंक्ष्म Gen. von अंक्ष् + पति) m. Gebieter über die Bedrängnis, Name des Schaltmonats VS. 7,30,22,31.

अंक्ष्ति f. Gabe, Geschenk RĀSAM. zu AK. im ÇKDR. — Vgl. 2. अंक्ष्ति und अंक्ष्ती.

अंक्ष् adj. eng, Comp. अंक्ष्तीयः परो वर्यांसो वा इमे लोका अर्वागंक्ष्तीयः AIR. Ba. 1,25. Diese Bedeutung hat das Wort auch im Comp. अंक्ष्तेदी (s. d. folgenden Artikel); sonst erscheint im RV. immer nur der Abl. sg. अंक्ष्ते in der subst. Bedeutung Enge, Drangsal: 1,63,7. 107,1. अंक्ष्तिश्चिद्रस्मा उरुचक्रि र्दुतः 2,26,4. मित्रो अंक्ष्तिश्चिद्राडु र्नुत्पाय गातु वनते 5,63,4. अंक्ष्तिश्चिद्रुचक्रयः 5,67,4. 8,18,5. अस्ति देवा अंक्ष्तिरु 8,56,7. — Vgl. 1. अंक्ष्ति, goth. aggvu-s und das bis auf die Verstärkung क्त्वं in der Form und in der Bedeutung übereinstimmende ऋत्क्त्वं (dieselbe Verstärkung क्त्वं = क finden wir in ळर्त्क्त्वं = लघु und in ळात्क्त्वं = स्वाडु).

अंक्ष्ते (अंक्ष् + भेद) adj. f. भेदी, das allein zu belegen ist, engspaltig VS.23,28.

अंक्ष्ते adj. bedrängt, unglücklich: सप्त मर्यादाः क्वयस्ततनुस्तासुमेका-मिदभ्यङ्करो गातु RV. 10,5,6. Nir. 6,27. — Vgl. 1. अंक्ष्ति.

अंक्ष्ते (wohl von अंक्ष्ति, einem Denominativ von अंक्ष्ते) adj. eng, drückend: अगव्यूति तेत्रमा गन्म देवा उर्वी सती भूमिरंक्ष्तेणामुत् RV. 6,47,20. Als n. Enge, Drangsal: कृपवमंक्ष्तेणाडु र्नु 4,103,17. इन्द्र पुरा तौ-क्ष्तेणाडुवे AV. 6,99,1. अर्वति प्रति मुञ्च तस्मिन्यो अस्मभ्यमंक्ष्तेणा चि-कित्सात् 9,2,3.

अंक्ष्ते (अंक्ष् + मुच) adj. aus Noth erlösend: दैव्यो जनः RV. 10,63,9. आपः VS.4,13.

अंक्ष्ते (von अंक्ष्ते) adj. beängstigend, drohend RV. 5,13,3. (von den Rākshasa).

अंक्ष्ति (von 1. अंक्ष्) m. 1) Fuss UN.4,67. AK.2,6,2,22. (nach Einigen auch n.) H.616.1212 (der Biene). — 2) Wurzel AK.2,4,1,12. H.1121. — Vgl. अङ्गि.

अंक्ष्तिप (अंक्ष्ति Wurzel + प trinkend) m. Baum H.1114.

अंक्ष्तिस्कन्ध (अंक्ष्ति + स्कन्ध) m. der obere Theil des Fussblatts H.617.

अक्, अक्षति, अक्, अक्षिता, अक्षीत् sich winden, sich in Krümmungen bewegen WEST. — Vgl. अग्.

अक् (3. अ + क Freude) n. Schmerz; Sünde TRIK.1,2,7. (अकं दुःखम-घम्) H. an. 2,1. (दुःखाघयोः) MED. k. 16 (पापदुःखयोः).

अक्च (3. अ + कच) m. Ketu, der niedersteigende Knoten HĀ. 37.

अक्चिष्ठ (3. अ + कनिष्ठ) 1) adj. nicht der jüngste, ein Beiwort der Marut's: ते अज्येष्ठा अक्चिष्ठा उद्दिदो ऽमध्यमासो महत्सा वि वावधुः RV. 5,59,6. अज्येष्ठासो अक्चिष्ठासु दृते diese, von denen keiner der älteste, keiner der jüngste ist 5,60,5. — 2) m. pl. eine Klasse von Göttern bei den Buddhisten Burn. Intr. I,184, N.1.202.616. — 3) m. sg. Bud-dha, ÇABDAR. im ÇKDR.

अक्चिष्ठग (अक्चिष्ठ 2. + ग gehend) m. Buddha, TRIK.1,1,8.

अक्चिया (3. अ + कन्या) f. ein Mädchen, das nicht mehr Mädchen ist: अक्चियेति तु यः कन्या ब्रूयात् M.8,225.226.

अक्ष्मात् (3. अ + कपिवत्) m. Name eines der Saptarshi des 4ten

Manu, HARIV.426.

अक्ष्मपित (3. अ + कम्पित part. praet. pass. von कम्प 1) adj. nicht zitternd, fest: असंदिग्धान्स्वराङ्ग्याद्विकृष्टानकम्पितान् RV. PĀṆṬI. 3,18. — 2) m. Name eines der 11 gaṇādhīpa's bei den Ġaina's, H.32.

अक्ष्मपि (3. अ + कर्षि) f. Nichtvollbringung (bei Verwünschungen) AK.3,3,39. तस्याकार्षिरेवास्तु möchte ihm das Vollbringen nicht gelin-gen ÇKDR. — Vgl. P.3,3,112.

अक्ष्म (3. अ + कर्) f. N. einer Pflanze: Phyllanthus Embellca ÇABDAR. im ÇKDR.

अक्ष्मण (3. अ + कर्ण) adj. grausam HĀ. 262.

अक्ष्मण (3. अ + कर्ण) adj. nicht hart, weich, zart H.1387.

अक्ष्मण (3. अ + कर्ण) adj. der keine Ohren hat, taub H.454.

अक्ष्मण (von अक्ष्मण) P.6,2,156, Sch.

अक्ष्मण m. Zwerg ĠĀṬI. im ÇKDR.

अक्ष्मक (अ + कर्मन् Object) ohne Object, intransitiv (Verbum) P.1,3,26. — Vgl. तक्ष्मक.

1. अक्ष्मक (अ + कर्मन् n. Nichthandeln, Unthätigkeit BHAG.2,47.

2. अक्ष्मक (अ + कर्मन्) adj. kein Werk, namentlich kein frommes Werk verrichtend, ruchlos. Vom Çuṣṣṇa heisst es RV.10,22,8: अक्ष्मकं दस्यु-रभि नो अमृतुर्यत्रतो अमानुषः.

अक्ष्मक (3. अ + कला) adj. ohne Theile PRAÇNOP.6,5 (पुरुषः).

अक्ष्मक (3. अ + कल्का) adj. ohne Böses, ehrlich.

अक्ष्मकता (von अक्ष्मक) f. Ehrlichkeit JĀ.3,313.

अक्ष्मकान (3. अ + कल्कान) adj. frei von Hochmuth, bescheiden H.490.

अक्ष्मकाल adj. Var. von अक्ष्मकान ÇKDR. u. अक्ष्मकान.

अक्ष्मका (3. अ + कल्का) f. Mondschein, ÇABDAR. im ÇKDR.

अक्ष्मक (3. अ + कल्प) adj. nicht angemessen, nicht zulassend mit dem Acc.: अक्ष्मक इन्द्रः प्रतिमानुमेजसा Indra lässt an Gewalt keinen Vergleich zu RV.1,102,6.

अक्ष्मकाप (3. अ + कल्माप) m. Name eines Sohnes des 4ten Manu, HARIV.420.

अक्ष्मक (3. अ + कव) adj. f. अक्ष्म nicht schlecht, gut, heilsam: प्र प्र जायते अक्ष्मका (die Marut's) महोभिः RV.5,58,5. प्र यत्सप्तथे अक्ष्मकामिन्नती (d. i. उत्तिभिः) 1,158,1. 6,33,4. राधेभिर्कवेभिः 6,60,3. दात्रं रक्षेथे अक्ष्मकैर्द-ब्धा 3,54,16.

अक्ष्मक (3. अ + कवच) adj. panzerlos: यश्च कवची यश्चाकवचः AV.11,30,2.

अक्ष्मकारि (3. अ + कवारि) adj. f. ०री nicht karg (?), freundlich ge-sinnt (?) RV.3,47,5 (Indra). 7,96,3 (Sarasvatī). MAHĪDH. zu VS.7,36. giebt folgende 3 Erklärungen: 1) कुत्सिता अरयो यस्य स कवारिः न क-वारिर्कवारिः 2) यस्य शत्रवो ऽप्यकुत्सिता वृत्रादयः 3) अकुत्सितमियाति ऐश्वर्यं प्राप्नोति.

अक्ष्मक (3. अ + कवि) adj. nicht weise, thöricht: अयं क्विरकविषु प्र-चेत्ता मतेष्वग्निर्मृतो नि धायि RV.7,4,4.

अक्ष्ममात् (3. अ + कस्मात् Abl. von किम्) gaṇa चार्वादि adv. 1) plötzlich, unerwartet H.1532. अक्ष्ममाच्चतुषः प्रातिथ्युमत्सेनस्य SĀ.6,33. अक्ष्ममाद्भ-वदुद्धं व्यासक्तमिव केनचित् VĪ.226. अक्ष्ममाच्च दर्श द्वारि रात्सम् 262. कि-